

ORDINIS IVRIDICI DECANVS
IOANNES STEPHANVS PÛTTER

I. V. D. REGI A CONSILII IUSTITIAE INTIMIS ET PROFESSOR
 IVRIS PVBLCI ORDINARIVS

VIRORVM PRAENOBILISSIMORVM
IOANNIS MAVRITII HENRICI GERICKE
 HAMBVRGENSIS,

IOANNIS ARNOLDI ET GVILIELMI
A M S I N C K
 HAMBVRGENSIVM,

IOANNIS SCHVLTE
 HAMBVRGENSIS,

CHRISTIANI ABRAHAMI HEINEKEN
 BREMA - SAXONIS

SOLLENNIA INAVGVRALIA INDICIT.

PRAEMISSA COMMENTATIONIS

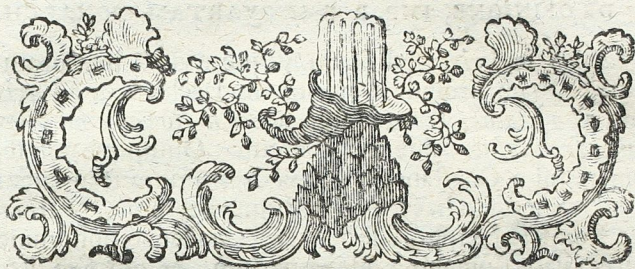
*de instauratione imperii Romani sub Carolo III. et Ottonibus
 facta eiusque effectibus*

P A R T E S E X T A

*de erronea, quae a secunda illa instauratione inualuit, opinione:
 imperium Romanum esse quartam monarchiam a Deo ordina-
 tam, eamque Dei iussu ac nomine ad Germanos translata.*

GOETTINGAE

EX OFFICINA F. A. ROSENVSCH MDCCLXXIV.

§. I.

Erroneae opinionis, Germaniae regnum imperium Romanum esse, primam, nisi fallor, originem in eo detexi, quod putauerint, qui in hunc errorem inciderunt, regnum, cuius imperans solo Romanorum imperatoris titulo yteretur, non aliud quam Romanum imperium esse posse. Sed et complura mox accesserunt argumenta, quibus eadem opinio suffulciri videbatur, aequae erronea quidem, sed ita comparata, ut miro quodam concentu cohaerere videretur integrum systema, quod tantum non omnes medii aevi scriptores iam de hac re sibi formare adnisi sunt.

Errori ex titulo imperatoris Rom. repetito mox plura accesserunt fulcra perinde erronea;

§. II.

Primum nempe communis omnium in medio aeuo eruditorum opinio erat, *quatuor* a Deo ordinatas esse *monarchias*, quarum imagines propheticas in ipsa scriptura sacra latere existimabant, earumque *quartam* esse

veluti in quo imperium Romanum sit quarta monarchia ad finem mundi usque perduratura;

A 2

Roma-

4 DE OPINIONE, IMP. R. ESSE QVARTAM MONARCH.

Romanum imperium ad finem vsque mundi perduraturum. Quam proinde quartam monarchiam a Graecis olim ad Francos, seu nunc de nouo a Romanis ad Germanos translata fuisse opinabantur. Quumque post sedem regni a Constantino Roma Byzantium translata Constantiopolis haecce noua diceretur, pristinaque Roma sedes regni esse desineret; eadem ratione nunc Germaniam Romanum esse imperium, et qui non Romae quidem amplius, sed in ipsa Germania residerent, pristinatorum tamen Caesarum successores esse, nemo dubitabat.

* I. *Quatuor* nempe monarchias repetebant ex prophetia DANIELIS de *quatuor regnis*, quorum postremum reliqua contritum sit (a), et de *quatuor bestiis* (b), quas totidem monarchias Assyriorum, Persarum, Graecorum et Romanorum significare putabant (c).

(a) DANIEL, cap. 2. vers. 31-45.

(b) DANIEL, cap. 7. vers. 3. sq.

(c) Instar omnium allegasse suffecerit, quae commentatur hac de re insignis mediae aevi scriptor Petrus de ANDRO de imperio Romano lib. 1. cap. 4. p. 15.: "*In his nempe quatuor, quas praelibauimus, monarchiis a diluuii temporibus mundi dominatus cucurrit, in finemque temporum curuet, nec aliqua deinceps monarchia post Romanam futura est. Quas utique monarchias praefigurabat statua illa, quam (ut apud DANIELEM est cap. 2.) Nabuchodonosor rex Babylonis somnians vidit in visione; ut Hieronymi et Augustini sententia est, qui eandem visionem ad has mundi monarchias sua expositione adaptarunt, volentes per aureum eiusdem statuae caput, Assyriorum intelligere regnum; per argentea vero brachia et pectus, Medorum atque Persarum; atque pro ventre et femoribus aereis, Graecorum; pro tibiis vero ferreis, et pedibus partim ferreis partim fictilibus, Romanum et ultimum regnum designantes.*"

* II. Accessit praeterea *imago duarum aquilarum* apud EZECHIELEM (d), quam iam FRIEDERICI II. imperatoris aeuo

PETRVS

PETRVS DE VINEIS intellexit de aquila Romani imperii simbolo (e), cuiusque similis adplicatio fit in *sigillis*, quibus vsi sunt SIGISMVNDVS ET FRIEDERICVS III. imperatores (f).

(d) EZECHIEL. cap. 17. vers. 3. sq.

(e) PETRVS DE VINEIS lib. 3. epist. 44. (edit. Basil. 1740. 8. tom. 1.) p. 458. : "Hic (imperator Friedericus II.) est, de quo EZECHIELIS verba proclamant: *Aquila grandior magnarum alarum, longo membrerum ductu, plena plumis et varietate multiplici.*"

(f) *Aquila* nempe in auersa sigilli parte in *sigillis SIGISMVNDI* ET FRIEDERICI III. reperitur cum hisce versiculis:

*Aquila Ezechielis
sponsae missa est de coelis,
volat ipsa sine meta,
quo nec ales nec propheta
euolauit altius.*

Car. DU FRESNE diss. de inferioris aevi numismatibus num. II. p. 10.
Io. Mich. HEINECCIUS de *sigillis* part. 1. cap. 9. §. 68. p. 109.

* III. Quae omnia etsi oppido erronea sint (g), tanto magis tamen firmarunt errorem, Germaniam esse Romanorum imperium, quanto minus aut dubitationi subiacere aut historica criticaue indagatione indigere videbantur, quae diuinis, vt putabant, oraculis suffulta erant.

(g) Hodie sane nemo non facile ad stipulabitur Henrico VAGEDES, qui in diss. de *ludibrijs aulae Romanae in translatione imperii Romani*, Rint. 1678. in *opusc.* (1703.) p. 170. ad dicta illa DANIELIS: "Quae hic adferuntur, inquit, tanti non aestimo, vt a sententia discedam, quum illa hanc in rem trahi non posse, liquidissime possim ostendere. Lagidarum, Seleucidarumque imperia, et quatuor illa regna praecipua, quae post Alexandri M. obitum ex ipsius quasi cernibus exorta sunt, hic intelligi putem," &c.

§. III.

Si quid autem promouere potuit haecce ratiocinia, in primis, nisi omnia me fallunt, id quaerendum est in opinio-

A 3

et 2) quod Dei
iussu et nomi-
ne transla-
tum sit impe-
rium Rom. ad
Car. M.

opinionibus, quas pontifices Romani nutrire hominibus-
que insinuare studuerunt, quasi *Dei iussu et nomine* haec
translatio imperii in persona CAROLI M. a Graecis ad
Francos facta fuisset (a). Quae erronea rei repraesentatio
quantumuis longe abesset a vera rerum gestarum
serie, aliasque intolerabiles produceret consequentias li-
bertati atque independentiae regni Germanici plane perni-
ciosas (b), tamen vix credibile est, quanta fiducia huic sen-
tentiae subscripserint ad vnum Germanicarum scriptores
(c), ne dicam quanta arrogantia etiam nouiores haec ad-
serta propugnent aulae Romanae adseclae (d).

(a) Tale iam fuit ratiocinium HADRIANI IV. pontificis
(† 1159.), in litteris ad archiepiscopos Germaniae primates scri-
ptis: "*Romanum*, inquit, "*imperium a Graecis translatum est*
„*ad Alemannos*, vt rex Teutonicorum non ante, quam ab apo-
„stolico coronaretur, imperator vocaretur. Ante consecratio-
„nem rex, post, imperator. Vnde igitur habet imperium, ni-
„si a nobis? ex electione principum suorum habet nomen regis,
„ex consecratione nostra habet nomen imperatoris, et Augusti
„et Caesaris. Ergo *per nos imperat*. Recolite antiqua. Za-
„charias promouit Carolum, fecit ei nomen grande, vt esset
„imperator: et vt posthaec perpetuo rex Teutonicus esset impe-
„rator, et aduocatus sedis apostolicae, vt Romano episcopo
„Apulia per eum pacata esset subiecta, quae nostra cum vrbe
„Romana est, non imperatoris Romae nostra sedes est. Im-
„peratoris est Aquis in Arduenna, quae est Sylua Galliae. Im-
„perator quod habet, totum habet a nobis. *Sicut Zacharias*
„*transtulit imperium a Graecis ad Teutonicos, ita nos possumus*
„*ab Alemannis transferre ad Graecos*. Ecce in potestate nostra
„est, vt demus illud, cui volumus. Propterea constituti a deo,
„super gentes et regna, vt destruamus, et vellamus, et aedifi-
cemus,

„census, et plantemus.“ &c. Vid. Io. AVENTINI *annalium Boiorum* lib. 6. cap. 5. num. 10. p. 607.

(b) *Consequenias translationis imperii a pontifice factae* mirum in modum in primis exposuit papa IOHANNES XXII. in bulladata Auenione anno 1321. vbi: “Posteaquam, inquit, a decessoribus nostris, rex Romana a Graecis ad Germanos translata, Carolo magno in fidem atque tutelam commissa est, *summus ille honor beneficium pontificis max.* esse solet. Decretum si quidem est, vt cum Germani principes regem iussissent, id demum ratum esset, si Rom. Pontifex, vniuersi orbis christiani pater, atque princeps ductor fieret, nec ante cuiquam comitiis Caesareis, suffragiis principum designato regi, neque administrandi, neque regii tituli vsurpandi ius est, quam primarius sacerdos, Dei optimi legatus, suo numine faueat et aspiret. Praeterea summa potestas, maximum imperium, vbi orbem capite fuerit, penes Max. pontificem, cuius beneficium illud est, existit, totidem vbi septem suffragatores comitiis Caesareis discordes fuerint, neuter rex est. *Episcopus Romanus* sicut *communis omnium mortalium parens*; falces Romanos ob diffusionem delitutos, rempublicam derelictam, suo arbitrio temperat. Quemadmodum *animus imperare, corpus* illi, cuius beneficio viuit, *seruire* debet; ita optime consultum esse rebus christianis nemo ambigit, vbi fragilia aeternis, profana sacris, corporalia spiritualibus subdita sunt atque obtemperant. Quod tum fiet, quando pont. Max. dignitatem vtramque suo arbitrio moderatur. Ecclesia dominatur, eius lege, atque imperio omnis potestas redigitur. Et imperator religione sacramenti ei, qui terris praesidendo vicem coelestis imperatoris perfungitur, addictus est.” AVENTINVS *l. c.* lib. 7. cap. 16. num. 8. p. 724.

(c) Ex instituto in primis rem tractat Petrus de ANDLO *de imp. Rom.* lib. 1. cap. 13. p. 51. vbi longe lateque prius enarrata rerum gestarum serie, tandem, “tunc, inquit, Romana ecclesia
„mattu-

„matura et diligenti praehabita deliberatione attendens Graeco-
 „rum vires pene esse contractas, ad rei publicae defensionem
 „tardos minusque viles, Germanos vero, quorum eotempore
 „celebre nomen erat, esse viros fide firmissimos, vsu
 „robustos, in hostes alacres, belloque et armis
 „potentissimos, atque ad christianum regendum imperium
 „aptissimos; praecipue quoque volens et ipsa ecclesia vicem
 „tutorum compensare meritorum: Vnde *Romanum impe-*
 „*rium Graecis abstulit*, et ablato patricii nomine in sua persona,
 „*in nobilissimos id transtulit Germanos.* — Nec dissimulat
 „quidem idem ille auctor, sua quoque sententia non tam huma-
 „na quam divina dispositione sic translatum esse imperium. At-
 „tamen *aliam* plane singularem eamque proficuum Germaniae
 „nostrae inde ducit *consequentiam*: „Manifestum itaque est, in-
 „quietas, non solum humana dispositione factum, quod Roma-
 „num imperium in fine seculorum transferri deberet in Germa-
 „nos. Vnde non solum imperialem, sed et *diuinam maiesta-*
 „*tem* videntur *offendere, qui iura et terras imperii sibi usur-*
 „*pare*, et quantum in eis est, sacrum imperium opprimere *co-*
 „*nantur.*” ANDLO l. c. p. 56.

(d) In antesignanis hic nominari meretur cardinalis CAESAR BARONIVS, qui in *annalibus ecclesiasticis* ad a. 800. ex instituto et amplissima deductione contendere studet: „id, quod
 „per *Leonem pontificem* factum, vt *translatum* ante occidentale
 „imperium in orientem renocatum fuerit in occidentem et semi-
 „per steterit et haecenus perseveret, non nisi *diuino consilio* id
 „factum esse vel fieri potuisse; — sed et totum id esse *opus Dei*,
 „vtque ita fieret per *Romanum pontificem* totius Christianae reli-
 „gionis antistitem, aequae *diuinam dispositionem* fuisse; — im-
 „mo id ipsum *ex insita ipsi Romano pontifici concessa diuinitus*
 „*auctoritate* fuisse impletum; — hanc enim potestatem esse in
 „ecclesia Dei et in ipso pontifice primario residere, *posseque*
 „*ipsum*, si causa postulet, *apostolica plenissima potestate* infe-
 „stum ecclesiae *regem* *sue imperatorem deponere* inque locum
 „ipsius *iustum et pium sufficere.* — Eheu! iam satis est.

§. IV.

Sic itaque egregie cohaerere omnia videbantur; non forte nempe casum id tulisse, vt solo Romanorum imperatoris titulo vteretur quilibet Germaniae rex ad hunc honorem nunc euectus, sed eamdem hanc esse *quartam illam monarchiam a Deo ordinatam*, ipsius *Dei iussu* et auctoritate a Graecis ad Francos et Germanos a Carolo M. et Ottone M. inde *translatam*, eamque abhinc ad postremum vsque mundi finem perduraturam. Quorum omnium si vel quidquam quis in dubium vocare voluisset, summam vix haereseos et impietatis notam effugere potuisset (a). Vnde nec mirandum, tam altas erroneas opiniones egisse radices, vt nihil non iis superstrui posset, quamdiu ipsis istis radicibus haud admo- ueretur securis. Ego vero non tam in animum induxi refellere hos errores, quos ipsa rerum gestarum series iam fatis refutat, quam potius inuestigare errorum illo- rum fontes aliosque nouos ex iisdem prognatos non mi- nus erroneos foetus.

Vnde inte-
grum enatum
systema, ipsa
religione sus-
tulsum.

(a) "Neget si quis ista, (inquit BARONIVS l. c. ad a. 800. in dictis pergens,) "plane *impius et infidelis* ac rerum ecclesiastica- rum penitus rudis esse conuincitur."

Sed abrumpi oportet filium, vt locus fiat adnunci- andis quinque dignissimorum candidatorum honoribus. Quorum ante omnia proferam vitae studiorumque nar- rationes, quas ipsi exhibuerunt. Primus nempe

VIR PRAENOBILISSIMVS

IOANNES MAVRITIVS HENRICVS GERICKE

HAMBVRGENSIS

Ego Iohannes Mauritius Henricus GERICKE, inquit, natus sum Hamburgi S. R. I. libera vrbe et amplissimo Germaniae borealis emporio, anno p. Ch. n. 1748. d. 9. Octobr. Patrem veneror Ioannem Petrum GERICKE Berolinensem, Verbi Diuini Ministrum fidelissimum, ecclesiaeque Michaelitanae Hamburgi Archidiaconum vigilantissimum dexterrimumque, Matrem vero Ioannam Catharinam B. Mauriti BRÜNING Altenauiae, potentissimo Danorum Regi olim commerciorum a consiliis, filiam; parentes sane solertia, prudentia, pietate, dexteritate, atque vigilantia plurimos superantes, optimis inungendos. A primis incunabilis inde, et quum puerilis annos tereret aetas, nihil prius, antiquius nihil putarunt, quam vt, in Euangelico Lutheranae ecclesiae gremio natus, doctrinis fidei, et quae ad cultum diuinum, eumque non fucatum, faciunt, institutis imbuerer, sicque educarer, vt, quae in bonum honestumque virum cadunt, a me aliena haud forent. Dein, quum vires annique finerent tolerare labores, hoc curae cordique ipsis fuit, vt liberarum bonarumque artium scientiis erudirer, quapropter prudentes non solum, solertesque et vitam moribusque atque eruditione conspicuos praefecerunt mihi praeceptores, sed et ardorem docentis pariter ac discantis vt subleuarent, firmarent, augerent, omnem adhibuerunt diligentiam. Sed absit panegyrica conscribere verba, quis namque parentum, quos imo ex pectore diligit, atque veneratur, facta operasque recensere, nec simul elogiis ornabit? Sufficiat id addere, quae in me virtutis et eruditionis inuenio, parentum vnice vitae, moribus, curae atque solertiae me debere.

Prinatis institutis superatis anno 1762. post diui Michaelis festum Scholam Hamburgensem, florentissimum Ioanneum, eiusque primam statim classem adire licuit, ibique IV. per annos et dimidium commoratus disciplina atque institutionibus Iohannis Samuelis MÜLLERI Rectoris quondam meritissimi, et post fata adhuc venerandi nec non Ioannis

Ioannis Martini MÜLLERI eo tempore Conrectoris, iam vero Re-
ctoris dignissimi, doctissimi gauisus sum. Anno dein 1767. scholam
derekui, atque Gymnasii Hamburgensis illustris ciuibus Rectore
BÜSCHIO rite adscriptus sum. Superbiebat tunc Reipublicae Lycae-
um uiris magni nominis WOLFFIO, REIMARO, BÜSCHIO, WUN-
DERLICHIO I. V. D., NOLTINGIO Ph. D. atque SCHÜTZIO
S. S. Th. D. quos Philosophicas et theoreticas et practicas scientias, Ma-
thefin, Iuridica elementa, atque Romanas antiquitates, aliasque litte-
ras docentes magna cum uilitate et uoluptate audiui. Tandem a. 1770.
patriis penatibus et Gymnasio illustri ualedicendum erat, et Goettingam
petii, Academiam plurimis praecedentem, ac tantorum uirorum fre-
quentia iure superbientem. Ibi aduena ab Ill. Ge. Lud. BOEHMERO
Prorectore tum temporis Magnifico in numerum ciuium academiae
rite legitimeque relatus sum, cuius etiam scholis ad Institutam, Digesta,
Ius Canonicum, et Feudale, interfui. Ill. PÜTTERVM audiui histo-
riam S. R. Imperii, ius publicum Imperii, ius priuatum Principum,
atque praxin iuridicam, tradentem. Illustris MEISTER Institutiones
et Iuris criminalis elementa me docuit. Illustris BECKMANN
Senior Theoriam processus, Struuique iurisprudentiam forensam R.
G. mihi explicuit. Porro Generosissimum de SELCHOW in Historia
iuris, iure Germanico et publico Imperii, Illustrem uero CLAPRO-
THVM in actionum doctrina duces habui optimos, fidelissimosque, de-
nique excellentissimum SPANGENBERG Antiquitates Romano-iuri-
dicas explicantem frequentauit, inque ipsius collegio examinatorio in-
terfui auditor atque respondens. Sed et iuridicos egredi necesse erat
fines, quare Excell. WRISBERGII in medicinam forensam, Ill.
GATTERERI in historiam uniuersalem atque Diplomaticam, Excell.
FEDERI in Logicam, Metaphysicasque scientias audiui praedlectiones.
Quae B. ACHENWALL pertractauit acta publica huius proxime elap-
si seculi, praeterire silentio nefas foret, cuius et auspicii scientiae
Gentium Europaeorum, quam Statisticam uocant, limina transgressus
sum quidem, sed ob grauissimum, qui ex pulmonibus et hypocondriis
cruciabat corpus, morbum, quum totum fere per semestre hye-
male 1771. omnibus collegiis deesse iuberer, immo sequens aestiuum,
ut ad sanum corpus redirem, Georgiam Augustam linquens ad patriam

me oras conferrem, vltcrius progredi nefas fuit, praepriis quum reuerfus **A CHENW ALLIUM** inter coelites iam receptum, ibi non inuenirem. Redux a. 1772 ad ferias autumnales secunda mox, mox aduerfa valetudine fruius sum, attamen tanta et eum morbum, quera laudavi iamiam, et illum, qui prima hyeme me fere pefundediſſet peripneumoniae morbus, niſi opera ſtudiisque **B. SCHROEDERI**, Atchiatri celeberrimi ſaluatus eſſem, impedimenta arcendo, id conſequei adnuit ſummum Numen, vt ad feſtum Paſchale anni 1774. omnibus academicis ſtudiis ſinem imponere poſſem, eosque, quos tribuit iuriſprudencia honores inhiare. Imminente quapropter ſtudiorum meta, vt ad examen ſolemne admitterer incluto ab **ICTorum** ordine rite ac decenter petii, quo ſuperato aditus ad honores iuridicos decretus mihi eſt ac patefactus.

Alter

VIR PRAENOBILISSIMVS

IOANNES ARNOLDVS AMSINCK

HAMBVRGENSIS

Natus, inquit, Hamburgi d. XIV Iul. A. R. S. c. 1705, patrem veneror **Paulum AMSINCK**, virum multis in patriam meritis conſpicuum, matrem **Annam Mariam**, e gente **LVTTERLOH**, in quo vitroque adhuc ſuperſtite, diuinae benignitatis veſtigia grata mente agnoſco. A prima inde aetate, parentum optimorum princeps cura fuit, vt talibus traderer praeceptoribus, quorum in me erudiendo adhibitam diligentiam nunquam ſatis laudare poſſum. Hi quidem fundamenta poſuerunt, quibus poſtea tum in prima Lycei claſſe, cum in in Gymnaſio patrio ſuperſtruere conatus ſum, ibi de nouo praeſtantiſſimorum doctorum, vtriuſque ſcil. **MÜLLERI**, Reſtoris quondam, atque Conreſtoris, nec non Virorum Excell., **BÜSCHII**, **WVNDERLICHII**, **NOELTINGII**, **SCHÜTZII**, ac **PITISCI**, opera vſus. Ita praeparatus, Menſe Apr. A. c. 1731, academiam Lipſienſem petii, Viro Magnif. atque Exp. **POHLIO** academicos falces

fascies tenente: ibique in Logicis, Exp. PLATTNERI, in Metaphy-
 sicis Excell. SEYDLITZII, in Mathesi pura clar. ZWANZIGERI,
 in Historia Juris Ill. SCHOTTII, in Iure Nat. et Institutionum Con-
 sult. EINERTI, in Pandectis Conf. SAMMETII, in Iure feudali
 petill. BAVERI, in Historia imperii Exc. WENCKII, in Iure Ger-
 manico clar. LEHMANNI, praelectionibus interfui, praeterea vero
 artem disputandi sub auspiciis Exc. ERNESTI jun., nec non laudati
 EINERTI exercui. Elapsis ita tribus semestribus, A. MDCCCLXXII,
 circa medium mensem Octobrem in almam hanc Georgiam Augustam
 me contuli, vbi Ill. PÜTTERVS, tunc temporis Magnificus academe-
 miae Prorektor, inter ciues academicos perquam humaniter me rece-
 pit. Hic, quod reliquum erat vitae academicae tempus, quam vtilis-
 sime consumere cupidus, in Iure Pandectarum ac Canonico Ill.
 BOEHMERI; in Historia Imperii, Iure Publico, nec non summo-
 rum Imp. Tribunalium processu Ill. PÜTTERI; in Iure Criminali,
 Ill. MEISTERI; in doctrina de Actionibus Iur. Rom. Ill. BEG-
 MANNI sen.; in I. Germ. gen. DESSELCHOW; in Medicina et
 Anatomia, ad vsum eorum, qui artis medicae studium haud profiten-
 tur, applicata, Exp. WRISBERGII; denique in primis Politices
 initiis Excell. FEDERI lectiones continuo studio frequentavi:
 praxi iuridicae, tam iudiciariae quam extrajudiciali ductu Ill. PÜT-
 TERI operam dedi; praeterea vero tam Linguam Anglicam, sub
 Excell. DIEZII auspiciis, quam Gallicam, faciem praefereute V.
 Clar., BERTIN, Lect. Linguae Gall., colui. Quibus similibusue
 laboribus ac studiis, per triennium et quod excurrit, occupatus, pos-
 stea Illustrem Ictorum ordinem in hac academia debitis adii precibus,
 vt facultatem honores in vtroque iure capeffendi beneuole mihi con-
 cederet, quam, ne indigno contulisse videatur, praecipuum semper
 atque perpetuum erit studium.

Tertius, prioris frater,

VIR PRAENOBILISSIMVS

G V I L I E L M V S A M S I N C K,

HAMBVRGENSIS,

Natus Hamburgi a. MDCCLII. d. V. Ian. Patrem, inquit, venero-
 optimum, Paulum A M S I N C K, Virum de patria longe meritissi-
 mum, et Matrem, Annam Mariam e Gente LV T T E R L O H, virtutis atque
 pietatis exemplum dignissimum, qui parentes dilectissimi consiliis vnitis
 a prima infantia in religionis atque scientiarum principiis me imbui in-
 defessa solertia curarunt. E Scholis priuatis ad publicas transgressus
 in prima Ioannei Hamburgensis classe Virorum meritissimorum, beati
 I. S. M Ü L L E R I, quondam Rectoris. A. I. M. M Ü L L E R I tunc tem-
 poris Conrectoris doctissima institutione fructus sum. Quadriennio
 vero praeterlapso, celeberrimorum et doctissimorum Gymnasii docto-
 rum, B Ü S C H I I, W V N D E R L I C H I I, S C H Ü T Z I I, N O E L T I N G I
 atque P I T I S C I E doctrina per biennium adhuc discere tam felici esse
 mihi contigit; in quo temporis spatio priuatissimis quoque in religio-
 ne et linguis studiis operam dedi. Ita denique ad studia academica
 praeparatus, petii Lipsiam, a. MDCCLXXI. et a clarissimis eius do-
 ctoribus discere sollicitus fui. Interfui doctissimis praelectionibus Excell.
 et Conf. S C H O T T I I ad Historiam Iuris, Conf. E I N E R T I ad Insti-
 tutiones atque Ius Naturae, Conf. S A M M E T I I ad Digesta, Illustr.
 B A V E R I ad Ius Feudale, Clarif. L E H M A N N I ad Ius Germanicum,
 Summe rev. E R N E S T I ad Historiam vniuersalem, Excell. S E I D-
 L I Z I I ad Logicam atque Metaphysicam, Excell. W E N C K I I ad
 Historiam Imperii Rom. Germ. Clarif. Z W A N Z I G E R I ad Mathe-
 sin puram. Ceterum artem disputandi ducibus Excell. R E I T Z I O
 et Conf. E I N E R T O colui: neque linguarum studium neglexi. Vt ta-
 men triennium mihi definitum academicum omni, quo possem, modo
 in usum studiorum conuerterem, illud inter florentissimas huius aevi
 academias Lipsiensem nempe atque Goettingensem diuidere consilium
 cepi; eaque de causa a. MDCCLXXII. ad Festum Michaelis almae
 nostrae

nostrae Georgiae Augustae cuius factus; quod mihi licuit Ill. BOEH-
MERI institutione in Digestis et Iure Canonico, Ill. PÜTTERI in
Historia Imp. Rom. Germ., iure publico, processu Imperii et practi-
cis iuridicis exercitiis, Illust. MEISTERI in iure criminali, Illustr.
BECKMANNI sen. in doctrina actionum et theoria processus, Gene-
ross. de SELCHOW in Iure Germ. et Consultiss. HOFACKERI in
examinatorio ad digesta, nec non in exercitiis disputatoriis iam beati
senis praematura tamen morte nobis erepti, AYRERI, frui, maxi-
me mihi gratulor. Ceterum summa quoque cum voluptate in Phy-
siccis ab Excell. ERXLEBENIO, in Historia nostri aevi nouissima ab
Excell. MURRAYO, in medicina legali, anatomicis et physiologicis
ab Excell. et Experient. WRISBERGIO, in politices principiis ab
Excell. FEDERO, et denique in lingua anglica ab Excell. DIEZIO
instructus sum. Quos Viros omnes celeberrimos laudibus efferre di-
gnis, iisque pro omnibus in me collatis beneficiis gratias persolvere me-
ritas, me nimis imbecillum sentio.

Quartus

VIR PRAENOBILISSIMVS

IOANNES SCHVLTE

HAMBVRGENSIS

Natus sum, inquit, Hamburgi a. 1751 d. 27. Martii. Patre gaudeo AL-
BERTO SCHVLTE I. V. D. Patriae florentissimae Senatore me-
ritissimo, matre MARIA MARGARETHA, e gente splendidissima
LVISIANA quam iam a. 1766 nimis praematura morte inuida eripu-
erunt fata. Patri optimo, quem adhuc superstitem veneror quemque
DEUS T. O. M. ad seros vsque annos saluum et incolumem esse iu-
beat, hoc maxime curae cordique fuit, vt non tantum fidelissimis
praeceptoribus, inter quos plurimum me debere Praeclarissimo I. C.
MICHAELIS, Philosophiae Doctori, ingenue profiteor, me traderet,
sed et ipse, educationis meae curam in se suscipiens, optimis in omni
studiorum genere me instrueret institutionibus, quae paterna in me
merita

merita nunquam non pia grataque agnoscam mente. Positis ita studiorum fundamentis iam a. 1767 Gymnasium adii patrium, ibique tam in Philosophicis, quam in Iuridicis, Scholas frequentavi Excellentissimorum b. REIMARI, BÜSCHII, WUNDERLICHII, NOLTINGII, SCHÜTZII. Peracto ita triennio a. 1770 petii Lipsiam, inque civium numerum me recepit Ill. BELIVS. Excell. GARRIVS philosophiam, Excell. CLODIVS stili cultioris latini praecepta, Excell. REITZIVS et Consult. EINERTVS artem me docuerunt disputandi. Ill. BÖHMIVM tum Imperii Romano-Germanici, tum caeterorum Europae Regnorum historiam, Excell. SCHOTTIVM Encyclopaediam Iuridicam, Ius Naturae, Institutiones, atque Ius Germanicum, Consult. SAMMETIVM Ius Digestorum et Excell. FRANKIVM Ius Publicum Imperii et Feudale tradentes audiui. Peracto Lipsiae prope modum triennio, in hanc celeberrimam me contuli Musarum sedem, Georgiam Augustam, fasces academicos tenente Ill. PÜTTERO. Sedit hic sum viros, quibus haec academia superbit, egregios, nomine ac fama celeberrimos. Scholis interfui disputatoriis b. AYRERI. Expianauerunt Ill. BÖHMERS, Digesta atque Ius Canonicum; Ill. PÜTTERVS Ius Publicum atque processum Imperii, nec non Praxin iuridicam; Ill. MEISTERVS Ius Criminale, Ill. BECMANNVS senior, Processus Theoriam, Generos. denique ac ill. de SELCHOW Ius Germanicum. Collegiis dein interfui examinatoriis Consult. HOFACKERI, nunc Professoris Tubingensis meritissimi. Medicinam forensam atque anatomiam captui eorum accommodatam, qui Themidi nomen dederunt, tradidit Excell. ac Experient. WRISBERGIVS; scholas frequentavi Excell. ERXLEBENII physicas, Excell. FEDERI politicas. In lingua denique Anglica docta gavisus sum Excell. DIETZII institutione. Qua quidem ratione peractis studiis academicis ab Illustri in hac academia Iureconsultorum ordine ea, qua decet observantia, petiti summos in utroque Iure honores.

Quintus

Quintus denique

VIR PRAENOBILISSIMVS

CHRISTIANVS ABRAHAMVS HEINECKEN

BREMA - SAXO.

Natus sum, inquit, BREMAE Incluta Sacri Romani Imperii Ciuitate libera, die X. Dec. anni 1610. Patrem, PHILIPPVM ISAACVM HEINECKEN, Medicinae Doctorem, et Illustris Gymnasii quod Bremae floret, Professorem P. O. adhuc viuum obsequiose veneror, nec vnquam, dum spiro, venerari desinam. Mater vero, WOMMELIA, Viri, dum viueret, Excellentissimi DETHMARI A RHEDEN, I. V. D. ac Legum Antecessoris in Illustris Gymnasio Bremensi, filia natu minima, iam nono aetatis meae anno, acerbam morte mihi erepta fuit, cuius memoriam nunquam non iusta pietate prosequar. Sed alia mihi est, quod laetor, dulcissima mater, secundis nuptiis optimo parenti iuncta HENRIETTA BENDELEBEN, Viri quondam Consultissimi HENRICI BENDELEBEN I. V. D. filia, cuius tenerimum erga me amorem laudibus euehere, vire meas superat.

Exoptatissimi hi parentes sedula cura solliciti fuerunt, vt a tenerrima inde aetate, tam religionis verae dogmatibus, quam reliquis scientiis imbuerer. Imprimis maxima iis cura fuit, vt optimis praceptoribus domesticis instructus, omnia ea imbiberem, quae iuueni sunt elegantiae, solidioribusque scientiis fundamento; vsque ad eam aetatem, qua primas Paedagogeae Bremensis Classes visere licebat.

Finito tandem curriculo scholastico, anno MDCCLXIX Illustris Gymnasii Academici ciuibus me adscripsit Vir B. M. summe reuerendus NICOLAUS NONNE, tunc temporis Magnificus Rector; ibique Professorum eruditissimorum, et solidioris doctrinae laude clarissimorum praelectionibus, maximo cum fructu interfui. Philosophiae rationalis praecepta docuit *Cel. IOH. NONNE*: historiae litterariae ambitum, nec non elegantias scriptorum veteris Latii, delineauit *Clar. CASSELLIVS*. In cognoscendis vero praecipuis Matheseos, tam pu-

C

rae

rae quam applicatae partibus, publicis suis priuatisque praelectionibus, indefessa cura facem mihi praetulit optimus ipse PARENS. Encyclopaediam iuris, nec non Leges naturales exposuit *Excell.* RVNGIVS. Historiam vniuersalem, historiam Legum, scriptorumque omnem Iurisprudentiam illustrantium, nec non Elementa totius legitimae scientiae, plus simplici vice percepi, praeunte *Excell.* AHASVERO, cuius exercitiis examinatoriis pariter adesse mihi contigit. Antiquitates denique Romanas mihi enucleauit *Vir Magnif.* IOH. OEBRIGHS, qui simul disputatoriam artem exercendi mihi copiam fecit.

Hisce scientiarum incunabilis tinctus, famaque Virorum illustrium qui GEORGIAM nostram AVGVSTAM ornant, excitatus, ex permisso carissimorum Parentum, peracto breui itinere, quod per celeberrimas Saxoniae nostrae Vrbes susceperam, patriis quos valde dicens, in almam hance Musarum sedem me contuli anno MDCCLXXI. Hic, *Viro Magnifico* IOH. PHIL. MURRAY, academicos fasces tunc temporis tenente, albo ciuium academicorum inscriptus, Doctoribus uti licuit, Viris summis, in Reipublicae literariae commoda natis, measque supra laudes euectis.

Philosophiae rationali operam dedi, duce *Cel.* FEDERO: physices dogmata mihi aperuit *Exper.* HOLLMANNVS. In historia vniuersali, historia nouorum inuentorum, nec non explicatione rerum politicarum hodiernis temporibus gestarum, docens fuit *Cel.* SCHLÖZERS; acroasibus tandem *Celeb.* GATTERERI interfui, in interpretanda arte Diplomatica, et *Exper.* WRISBERGII, Medicinam forensensem docentis. Quoad ipsam legitimam scientiam, Institutionum ac Pandectarum explicationem debeo Viris *Excell.* et *Ill.* MEISTERO atque BOEHMERO, ILLVM pariter Praeceptorem Iuris Criminalis; HVNC vero Feudalis atque Canonici, veneror. Historiam Iuris, ut et Iura domestica Germaniae delineauit *Generosissimus* et *Excell.* DE SELCHOW. *Illustrem* PÜTTERVM, in practicis exercitationibus, nec non S. R. Germanici Imperii historiam, Ius publicum, Ius priuatum principum, ut et ordinem causas in summis Imperii tribunalibus tractandi, enarrantem audiui. *Excell.* BECKMANNVS, natu maior, doctrinam de appellationibus et theoriam processus exposuit.

Practi-

ORD
IOANNE
I. V. D. REGI A

NVS
VTTTER
T PROFESSOR

VIRO
IOANNIS

VM
GERICKE

IOANNIS

ILIELMI

IOA

TE

CHRISTI

INEKEN

SOLL

ICIT.

de instauratione

T. et Ottonibus

*de erronea, qua
imperium Ro-
tam, eamque*

*luit, opinione:
a Deo ordina-
s translata.*

EX OFF

CLXXIV.

